

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

Введено в дію наказом ректора
20 жовтня 2023 року №0896-І

ПОЛОЖЕННЯ
про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною

Суми 2023

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 2
СумДУ		Версія 01

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	3
2.	Мета, завдання та принципи діяльності спеціалізованої юридичної клініки.....	3
3.	Організація діяльності та структура спеціалізованої юридичної клініки.....	6
4.	Права та обов'язки студентів-учасників спеціалізованої юридичної клініки.....	9
5.	Правила етичної поведінки в діяльності спеціалізованої юридичної клініки.....	11
6.	Загальні засади надання правової допомоги спеціалізованою юридичною клінікою.....	11
7.	Матеріально-технічна база спеціалізованої юридичної клініки.....	12
8.	Фінансування спеціалізованої юридичної клініки.....	13
9.	Прикінцеві положення.....	14

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 3
СумДУ		Версія 01

1. Загальні положення

1.1. Спеціалізована юридична клініка з питань, пов'язаних з війною (надалі - спеціалізована юридична клініка) є структурним підрозділом Навчально-наукового інституту права (далі – інститут) Сумського державного університету.

Повна назва спеціалізованої юридичної клініки українською мовою: спеціалізована юридична клініка з питань, пов'язаних з війною.

Повна назва спеціалізованої юридичної клініки англійською мовою: specialized legal clinic war related matters.

Скорочена назва та/або аббревіатура: спеціалізована ЮК.

Спеціалізована юридична клініка не є юридичною особою.

1.2. Спеціалізована юридична клініка може мати печатку, штампи, логотип, бланки з власним найменуванням.

1.3. Спеціалізована юридична клініка створюється відповідно до Меморандуму про співпрацю та партнерство № 0017/55-2023м від 16 червня 2023 року між Громадською організацією «Асоціація юридичних клінік України» та Сумським державним університетом.

1.4. У своїй діяльності спеціалізована юридична клініка керується законодавством України, нормативною базою загальнодержавного та внутрішньоуніверситетського рівнів, цим Положенням, наказами та розпорядженнями відповідних посадових осіб, зокрема Типовим положенням про юридичну клініку вищого навчального закладу України.

1.5. Це Положення укладено з метою встановлення порядку створення та реорганізації спеціалізованої юридичної клініки, визначення мети її діяльності, завдань, функцій, порядку організації її роботи, визначення її структури, порядку взаємодії з іншими підрозділами університету, прав та відповідальності тощо.

1.6. Положення розміщується в електронному Реєстрі основної діючої нормативної бази системи управління якістю діяльності Сумського державного університету, який є складовою офіційного сайту університету.

1.7. Спеціалізована юридична клініка Сумського державного університету створюється як база для практичного навчання та підвищення загальних та фахових правничих компетентностей, рівня практичних знань, умінь і навичок студентів юридичних спеціальностей, організації та проведення навчання і досліджень з правових питань, пов'язаних з війною.

1.8. Спеціалізована юридична клініка для досягнення своїх цілей користується на безоплатній основі майном Сумського державного університету.

2. Мета, завдання та принципи діяльності спеціалізованої юридичної клініки

2.1. Метою діяльності спеціалізованої юридичної клініки є:

- формування у студентів розуміння соціально-орієнтованого змісту професії правника та усвідомлення ними правозахисної ролі правника;
- формування у студентів цінностей правничої професії;
- підготовка та навчання студентів у дусі дотримання й поваги до принципів верховенства права, справедливості і людської гідності;
- підвищення рівня загальних і фахових компетентностей, практичних знань, умінь і навичок студентів у сфері репарацій (компенсацій) українцям за втрачене майно внаслідок збройної агресії проти України; застосування норм міжнародного гуманітарного, кримінального права;

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 4
СумДУ		Версія 01

- стратегічний супровід справ у сфері стягнення репарацій / відшкодування майнової шкоди, завданої українцям внаслідок збройної агресії Російської Федерації; забезпечення доступу соціально вразливих верств населення; фізичних та юридичних осіб, які постраждали від воєнних дій; внутрішньо переміщених осіб до правової допомоги;
- формування правової культури громадян;
- розширення співробітництва та партнерства спеціалізованої юридичної клініки із інституціями сектору юстиції, органами прокуратури, органами державної влади і місцевого самоврядування, з іншими установами та організаціями, громадськими, зокрема правозахисними організаціями, юридичними клініками в Україні та за її межами з питань, пов'язаних з війною, а також розвитку практичних професійних навиків та компетентностей, необхідних в роботі спеціалізованої спеціалізованої юридичної клініки;
- організація та проведення навчання студентів та викладачів з правових питань, пов'язаних з війною, загальним та практичним компетентностям, необхідним для роботи спеціалізованої спеціалізованої юридичної клініки;
- розширення у освітньому процесі елементів практичної підготовки студентів-правників з питань, пов'язаних з війною;
- аналітичне й наукове дослідження правових аспектів майнової шкоди та репарації (компенсації) за неї українцям, постраждалим внаслідок збройної агресії РФ проти України;
- адвокація у сфері репарацій (компенсацій) українцям, які зазнали майнових втрат внаслідок війни Росії проти України.

2.2. Основні завдання спеціалізованої юридичної клініки:

- надання студентам спеціалізованої юридичної клініки можливості формування навичок практичної діяльності з питань, пов'язаних з війною;
- забезпечення місць для проходження практики студентами;
- правовий супровід стратегічних кейсів у сфері стягнення репарацій / відшкодування майнової шкоди, завданої українцям внаслідок збройної агресії Російської Федерації, надання безоплатної правової допомоги соціально вразливим верствам населення, фізичним та юридичним особами, які постраждали від воєнних дій, внутрішньо переміщеним особам;
- проведення дистанційного онлайн-консультування з застосуванням електронних засобів комунікації, соціальних мереж (ZOOM, Google Meet, Skype тощо) з питань, пов'язаних з воєнною агресією Російської Федерації;
- створення ефективного механізму обміну інформацією між громадянами, органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, засобами масової інформації, громадськими організаціями для оцінки потреб громадян в умовах воєнного стану;
- проведення заходів з правової освіти населення у сфері міжнародного гуманітарного права, компенсації/відшкодування шкоди, завданої воєнною агресією Російської Федерації;
- розробка та проведення заходів Street Law¹ з правових питань, пов'язаних з воєнною агресією Російської Федерації;
- проведення наукових досліджень у сфері майнової шкоди та репарації (компенсації) за неї українцям, постраждалим внаслідок збройної агресії РФ проти України; узагальнення емпіричного матеріалу з питань репарацій, компенсацій за зруйноване / пошкоджене внаслідок війни майно;

¹ Street Law – правопросвітня програма юридичної клінічної освіти, орієнтована на професійне навчання викладачів, вчителів, представників громадського сектору та студентів-правників методикам викладання права; підвищення правової обізнаності населення через проведення заходів з інтерактивної правової просвіти; розробку інноваційних програм практичного права у співпраці з органами державної влади, національними та міжнародними правозахисними організаціями та закладами вищої освіти.

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 5
СумДУ		Версія 01

- співпраця з недержавними громадськими організаціями у сфері формування та вдосконалення процедур та механізмів відшкодування майнової шкоди та репарації (компенсації) за неї українцям, постраждалим внаслідок збройної агресії РФ проти України;
- популяризація діяльності спеціалізованої юридичної клініки в Україні та надання допомоги при створенні та організації роботи інших юридичних клінік.

2.3. Відповідно до мети та завдань спеціалізованої юридичної клініки організовує й забезпечує:

- надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав і свобод соціально вразливих верств населення; фізичних та юридичних осіб, які постраждали від воєнних дій; внутрішньо переміщених осіб у складі консультативної групи (консультантів, слухачів, кураторів, помічників кураторів);

- роботу з документами правового характеру, базами даних, електронними реєстрами;
- підготовку і поширення публікацій для населення з актуальних правових питань, пов'язаних з воєнним станом, воєнною агресією російської федерації;

- співпрацю з представниками державних та місцевих органів влади, правоохоронними та судовими органами, громадськими організаціями з правових питань, пов'язаних з воєнним станом, воєнною агресією російської федерації;

- проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів та інших заходів з правових питань, пов'язаних з воєнним станом, воєнною агресією Російської Федерації;

- ознайомлення з узагальненнями, висновками, правовими позиціями судових органів України, Європейського суду з прав людини, Міжнародного суду ООН, Міжнародного кримінального суду у сфері репарацій, компенсацій за зруйноване / пошкоджене внаслідок війни майно, воєнних злочинів, геноциду;

- впровадження навчальної дисципліни «Спеціалізована правнича клініка» з модулями, присвяченими питанням репарацій, компенсацій за зруйноване / пошкоджене внаслідок війни майно, міжнародного гуманітарного права;

- створення та впровадження тренінгового комплексу для викладачів права та керівників спеціалізованої юридичної клініки з питань спеціалізації спеціалізованої юридичної клініки;

- залучення міжнародних та національних експертів у галузі міжнародного гуманітарного, кримінального права;

- співробітництво з іншими юридичними клініками закладів вищої освіти України та за межами держави.

2.4. Спеціалізована юридична клініка керується у своїй діяльності принципами:

- верховенства права;
- законності;
- поваги до честі та гідності людини, недискримінації, рівності перед законом і судом;
- спрямованості на захист прав і свобод соціально вразливих верств населення;
- про bono²;
- гуманізму;
- об'єктивності;
- гендерної рівності;
- безоплатності надання правової допомоги;
- конфіденційності;
- компетентності та добросовісності.

² Pro bono («заради суспільного блага») – діяльність з надання професійної правничої допомоги на безоплатній основі.

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 6
СумДУ		Версія 01

3. Організація діяльності та структура спеціалізованої юридичної клініки

3.1. Загальне керівництво спеціалізованою юридичною клінікою здійснює директор інституту Сумського державного університету.

3.2. Безпосереднє керівництво спеціалізованою юридичною клінікою здійснює керівник спеціалізованої юридичної клініки. Керівник спеціалізованої юридичної клініки призначається на посаду наказом ректора Сумського державного університету за поданням директора інституту і підпорядковується директору інституту.

3.3. Чисельність працівників спеціалізованої юридичної клініки, їх посадові оклади встановлюються відно до штатного розпису, затвердженого ректором.

3.4. Діяльність спеціалізованої юридичної клініки також можуть забезпечувати:

- куратори;
- помічники кураторів;
- адміністратор;
- заступник адміністратора;
- консультанти;
- слухачі.

3.5. Для виконання завдань та функцій спеціалізованої юридичної клініки до її роботи залучаються студенти та аспіранти інституту (далі – клініцисти), які досягли вісімнадцятирічного віку та надають безоплатну правову допомогу, займаються правопросвітницькою діяльністю, науковими дослідженнями з правових питань, пов'язаних з воєнною агресією Російської Федерації під керівництвом викладачів-кураторів. Порядок і строк їх участі у роботі спеціалізованої юридичної клініки, кількість клініцистів визначається керівником спеціалізованої юридичної клініки.

Клініцисти беруть участь у діяльності спеціалізованої юридичної клініки як помічники кураторів, адміністратори, консультанти, слухачі.

Посадові обов'язки керівника спеціалізованої юридичної клініки, кураторів, заступників кураторів, адміністратора, заступника адміністратора визначаються цим Положенням та посадовими інструкціями.

3.6. Куратори зобов'язані надавати необхідну методичну і теоретичну підтримку студентам: забезпечують теоретичну підготовку, яка є складовою програми клінічної освіти студента, здійснюють контроль за діяльністю студентів на відповідність правової допомоги вимогам законодавства і професійної етики.

3.7. Реєстрація обліку приймання громадян студентами здійснюється за допомогою журнальної та електронної форми реєстрації (Notion, Google-форм).

3.9. Керівник спеціалізованої юридичної клініки:

- представляє спеціалізовану юридичну клініку в органах державної влади та управління, громадських об'єднаннях, установах і організаціях, у засобах масової інформації;
- затверджує символіку спеціалізованої юридичної клініки;
- затверджує зразки документації спеціалізованої юридичної клініки;
- приймає рішення про виключення клініциста зі спеціалізованої юридичної клініки;
- надає статус почесного члена спеціалізованої юридичної клініки;
- здійснює моніторинг результатів діяльності спеціалізованої юридичної клініки за рік;
- організовує поточну діяльність спеціалізованої юридичної клініки, забезпечує її роботу відповідно до законодавства України, цього Положення та інших внутрішніх документів;
- затверджує внутрішні акти спеціалізованої юридичної клініки (план роботи, етичний кодекс спеціалізованої юридичної клініки, положення про конфлікт інтересів тощо);
- здійснює керівництво практикою студентів на базі спеціалізованої юридичної клініки;

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 7
СумДУ		Версія 01

- приймає від імені спеціалізованої юридичної клініки заяви, звернення тощо;
- звітує про роботу, проведену спеціалізованою юридичною клінікою.

Керівник спеціалізованої юридичної клініки має право давати клініцистам особисті розпорядження, пов'язані з діяльністю спеціалізованої юридичної клініки, та вимагати своєчасного їх виконання.

Вимоги до кандидата на посаду керівника спеціалізованої юридичної клініки:

- вища освіта за юридичною спеціальністю;
- досвід викладацької діяльності не менше 5 років, у тому числі у сфері міжнародного гуманітарного, кримінального права, захисту прав людини;
- досвід практичної діяльності у сфері права не менше 3 років, у тому числі у сфері захисту прав людини, міжнародного гуманітарного, кримінального права.

3.9. Куратори спеціалізованої юридичної клініки:

- забезпечують роботу консультантів і слухачів спеціалізованої юридичної клініки;
- надають необхідну теоретичну та методичну допомогу клініцистам;
- забезпечують розподіл та супровід кожного звернення за правничою допомогою;
- здійснюють контроль за діяльністю клініцистів, відповідністю наданої безоплатної правової допомоги професійним та етичним стандартам;
- здійснюють керівництво практикою студентів на базі спеціалізованої юридичної клініки;
- проводять навчальні заняття із клініцистами.

Вимоги до кандидата на посаду куратора спеціалізованої юридичної клініки:

- наявність вищої освіти за правничою спеціальністю;
- наявність досвіду викладацької діяльності не менше 3 років або практичної діяльності у галузі права не менше 1 року, у тому числі у сфері міжнародного гуманітарного, кримінального права, захисту прав людини;
- володіння інтерактивними методами навчання студентів.

Кураторами можуть бути адвокати, які залучені до діяльності спеціалізованої юридичної клініки на громадських засадах та мають досвід роботи у сфері міжнародного гуманітарного, кримінального права, захисту прав людини.

Куратори спеціалізованої юридичної клініки призначаються розпорядженням керівника спеціалізованої юридичної клініки.

3.10. Помічники кураторів надають теоретичну, методичну та практичну допомогу клініцистам під керівництвом кураторів спеціалізованої юридичної клініки. Помічником куратора може бути здобувач вищої освіти за освітніми ступенями «магістр» або аспірант, який має досвід практичної роботи у спеціалізованій юридичній клініці та пройшов усі ступені навчання у спеціалізованій юридичній клініці від слухача до помічника куратора, володіє сучасними методами та формами організації діяльності юриста, бере участь у правозахисній, правопросвітницькій та науковій діяльності спеціалізованої юридичної клініки, здатний сформулювати у студентів-клініцистів професійні вміння та навички.

3.11. Адміністратор спеціалізованої юридичної клініки:

- подає на затвердження керівника спеціалізованої юридичної клініки кандидатуру заступника адміністратора;
- організовує діловодство у спеціалізованій юридичній клініці та здійснює інші функції з організації поточної діяльності спеціалізованої юридичної клініки;
- забезпечує зберігання документації та архіву спеціалізованої юридичної клініки.

Вимоги до кандидата на посаду адміністратора спеціалізованої юридичної клініки:

- навчання на третьому, четвертому курсі бакалаврату або у магістратурі інституту;
- робота в спеціалізованій юридичній клініці не менше 1 року, в тому числі не менше 6 місяців на посаді консультанта.

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 8
СумДУ		Версія 01

Адміністратор спеціалізованої юридичної клініки призначається керівником спеціалізованої юридичної клініки.

3.12. Заступник адміністратора:

- надає допомогу адміністратору спеціалізованої юридичної клініки відповідно до його посадових обов'язків;
- виконує посадові обов'язки адміністратора в разі його відсутності чи за його дорученням;

Вимоги до кандидата на посаду заступника адміністратора спеціалізованої юридичної клініки:

- навчання на бакалаті або магістратурі інституту;
- робота в спеціалізованій юридичній клініці не менше 1 року, в тому числі не менше 6 місяців на посаді консультанта.

3.13. Консультант спеціалізованої юридичної клініки:

- надає безоплатну правову допомогу;
- здійснює правопросвітницьку діяльність у формі Street Law, публікацій, вебінарів;
- здійснює наукову діяльність у сфері правничої клінічної освіти;
- кожного семестру звітує перед керівником спеціалізованої юридичної клініки про результати діяльності.

Вимоги до кандидата в консультанти спеціалізованої юридичної клініки:

- термін навчання у спеціалізованій спеціалізованій юридичній клініці слухачем не менше 1 семестру;
- володіння необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками для самостійного надання безоплатної правової допомоги під керівництвом куратора;
- підготовка спільно з консультантами не менше трьох досьє клієнтів спеціалізованої спеціалізованої юридичної клініки;
- наявність позитивних відгуків консультантів.

Статус консультанта спеціалізованої юридичної клініки надається керівником спеціалізованої юридичної клініки за поданням кураторів.

За результатами тривалої та успішної діяльності у спеціалізованій юридичній клініці колінісцисту видається сертифікат про діяльність у спеціалізованій юридичній клініці, форма якого затверджується наказом ректора.

3.14. Слухачами спеціалізованої юридичної клініки є студенти, аспіранти всіх курсів навчання, яких прийнято до спеціалізованої юридичної клініки та які вивчають базовий курс правничої клінічної освіти. Статус слухача спеціалізованої юридичної клініки надається студенту, аспіранту, який виявив бажання працювати у спеціалізованій юридичній клініці, подав відповідну заяву та вивчає курс «Правнича клініка» як вибіркочу дисципліну або як факультатив на онлайн-платформі E-Learning. Слухач спеціалізованої юридичної клініки кожного семестру звітує про результати діяльності у спеціалізованій юридичній клініці.

3.15. Порядок та строк участі у спеціалізованій юридичній клініці помічників кураторів, консультантів, слухачів, їх кількість, підстави відрахування регулюються цим Положенням та внутрішніми актами, затвердженими керівником спеціалізованої юридичної клініки.

3.16. Порядок та строки проходження практики на базі спеціалізованої юридичної клініки визначаються локальними актами Сумського державного університету, внутрішніми актами спеціалізованої юридичної клініки, затвердженими керівником спеціалізованої юридичної клініки.

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 9
СумДУ		Версія 01

4. Права та обов'язки клініцистів спеціалізованої юридичної клініки

4.1. Зарахування студентів, аспірантів до спеціалізованої юридичної клініки здійснюється на основі конкурсного відбору, який здійснюється 1 раз на семестр. Умови конкурсного відбору визначаються керівником спеціалізованої юридичної клініки.

4.2. Участь в спеціалізованій юридичній клініці є добровільним, індивідуальним і фіксованим.

4.3. Участь в спеціалізованій юридичній клініці не виключає членства в інших об'єднаннях громадян.

4.4. Вимоги до клініциста спеціалізованої юридичної клініки:

- навчання в інституті;
- додержання правил етичної поведінки клініциста.

4.5. Порядок вступу у спеціалізовану юридичну клініку:

- для вступу у спеціалізовану юридичну клініку студент, аспірант подає до спеціалізованої юридичної клініки заяву про вступ до спеціалізованої юридичної клініки, проходить вступне тестування на загальний теоретичний рівень знань у галузі права та заповнює вступну анкету.

Керівник спеціалізованої юридичної клініки приймає документи та затверджує заяву своїм підписом.

Студент, аспірант вважається клініцистом спеціалізованої юридичної клініки з моменту затвердження його анкети учасника спеціалізованої юридичної клініки.

4.6. Клініцист втрачає право на участь у спеціалізованій юридичній клініці в таких випадках:

- за власним бажанням – з моменту прийняття поданої заяви про вихід зі складу спеціалізованої юридичної клініки;
- внаслідок подання нею заяви про участь у спеціалізованій юридичній клініці завідомо неправдивих документів;
- у разі дострокового припинення навчання у Сумському державному університеті – з моменту припинення навчання;
- у випадку відрахування зі складу клініцистів спеціалізованої юридичної клініки.

Особу, яка втратила право на участь в спеціалізованій юридичній клініці, може бути поновлено як клініциста спеціалізованої юридичної клініки.

4.7. Особа може бути відрахована з спеціалізованої юридичної клініки в таких випадках:

- у разі грубого порушення правил цього Положення;
- у разі систематичного невиконання обов'язків, установлених цим Положенням;
- внаслідок систематичних пропусків чергувань, визначених графіком чергувань у спеціалізованій юридичній клініці.

Рішення про відрахування зі спеціалізованої юридичної клініки приймається керівником спеціалізованої юридичної клініки.

4.8. В спеціалізованій юридичній клініці встановлюється інститут почесного членства. Почесними членами спеціалізованої юридичної клініки можуть бути особи, які внесли вагомий вклад у розвиток спеціалізованої юридичної клініки, сприяли її популяризації чи зміцненню її авторитету.

Розпорядження про позбавлення особи статусу почесного члена спеціалізованої юридичної клініки приймається керівником юридичної клініки.

4.9. Консультант, слухач спеціалізованої юридичної клініки має право:

- одержувати теоретичні знання та практичні навички для застосування у подальшій професійній діяльності;
- ознайомлюватися з матеріалами юридичних справ та отримувати інформацію про справи, які веде спеціалізована юридична клініка, брати участь в їх обговоренні;

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 10
СумДУ		Версія 01

- бути присутніми при розгляді справ, які ведуть інші клініцисти, за згодою клієнтів;
- користуватися бібліотекою та базами даних спеціалізованої юридичної клініки;
- брати участь в проектах, програмах та інших заходах, організованих спеціалізованою юридичною клінікою;
- брати участь у вирішенні організаційних питань щодо діяльності спеціалізованої юридичної клініки та надавати пропозиції керівництву спеціалізованої юридичної клініки щодо вдосконалення її роботи;
- проходити всі види практики на базі спеціалізованої юридичної клініки;
- виступати від власного імені як учасник спеціалізованої юридичної клініки;
- бути призначеним консультантом спеціалізованої юридичної клініки та/або заступником адміністратора спеціалізованої юридичної клініки;
- обирати і бути обраним адміністратором спеціалізованої юридичної клініки;
- звертатися до спеціалізованої юридичної клініки за захистом своїх законних прав та інтересів, користуватися всіма формами допомоги спеціалізованої юридичної клініки; одержувати від спеціалізованої юридичної клініки потрібну інформацію, наукову, довідкову літературу, періодичні видання, інші просвітницько-інформаційні матеріали;
- брати участь у будь-якому виді діяльності спеціалізованої юридичної клініки;
- одержувати інформацію про діяльність спеціалізованої юридичної клініки;
- звертатися із запитам, заявами, пропозиціями до всіх органів спеціалізованої юридичної клініки та отримувати відповіді на них;
- вільно висловлювати свої погляди та відстоювати свою думку, обговорювати та критикувати роботу спеціалізованої юридичної клініки;
- отримувати додаткові рейтингові бали, передбачені Положенням про стипендіальне забезпечення студентів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів Сумського державного університету за роботу у спеціалізованій юридичній клініці;
- добровільного виходу з спеціалізованої юридичної клініки.

Адміністратор, заступник адміністратора, слухачі та консультанти можуть мати і інші права, передбачені цим Положенням та внутрішніми актами, затвердженими керівником спеціалізованої юридичної клініки.

4.10. Учасник спеціалізованої юридичної клініки зобов'язаний:

- відвідувати теоретичні заняття, семінари, тренінги, брати участь в інших заходах, що проводяться спеціалізованою юридичною клінікою;
- успішно навчатися в Сумському державному університеті, постійно поглиблювати свої фахові знання та вдосконалювати професійну майстерність;
- утримувати робоче місце в належному стані, вести справи з дотриманням етичних норм, конфіденційності;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни;
- точно, вчасно і якісно виконувати рішення та вказівки керівника спеціалізованої юридичної клініки, кураторів спеціалізованої юридичної клініки;
- чергувати в спеціалізованій юридичній клініці за затвердженим графіком, консультувати клієнтів спеціалізованої юридичної клініки;
- згідно з дорученням керівництва спеціалізованої юридичної клініки та відповідно до вимог чинного законодавства представляти інтереси клієнтів клініки у відповідних органах та установах;
- дотримуватись мети та завдань діяльності спеціалізованої юридичної клініки;
- дотримуватись і виконувати вимоги цього Положення, рішень загальних зборів, внутрішніх актів спеціалізованої юридичної клініки;
- дбати про авторитет спеціалізованої юридичної клініки;

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 11
СумДУ		Версія 01

- у своїй діяльності керуватися принципами роботи і завданнями спеціалізованої юридичної клініки, дотримуватися вимог Етичного кодексу спеціалізованої юридичної клініки;

- вести облік власної діяльності;
- дотримуватися правил користування матеріально-технічної бази спеціалізованої юридичної клініки;
- виконувати вимоги правил пожежної безпеки, техніки безпеки та санітарних норм.

4.10.1 Наслідком невиконання обов'язків може бути відрахування зі складу спеціалізованої юридичної клініки.

5. Правила етичної поведінки в діяльності спеціалізованої юридичної клініки

5.1. Учасник спеціалізованої юридичної клініки зобов'язаний:

- керуватися правилами і стандартами професійної етики правника;
- виконувати свої обов'язки відповідно до принципів верховенства права, законності, соціальної справедливості, гуманізму, незалежності, професіоналізму, поваги до клієнта та повної відданості справі;
- виконувати свої обов'язки відповідально і не вчиняти дії, що шкодять його особистій репутації, репутації спеціалізованої юридичної клініки та Сумського державного університету;
- поважати своїх колег, співпрацювати з ними для підвищення власного професійного рівня та ефективності діяльності спеціалізованої юридичної клініки в цілому.

5.2. Учасник спеціалізованої юридичної клініки не має права:

- будь-якими діями ображати честь та гідність клієнта;
- розголошувати конфіденційну інформацію, довірену йому клієнтом;
- виконувати на прохання клієнта будь-які дії, які принижують його особисто;
- розголошувати завідомо неправдиву інформацію або таку інформацію, що вводить в оману;
- надавати в межах спеціалізованої юридичної клініки правову допомогу з метою отримання прибутку.

5.3. Інтереси клієнта, якщо вони не суперечать закону, є пріоритетом для учасника спеціалізованої юридичної клініки.

5.4. Правила етичної поведінки визначаються цим Положенням та Етичним кодексом спеціалізованої юридичної клініки, затвердженим керівником спеціалізованої юридичної клініки.

6. Загальні засади надання правової допомоги спеціалізованою юридичною клінікою

6.1. Спеціалізована юридична клініка надає безоплатну правову допомогу фізичним та юридичним особам, які постраждали від воєнних дій; внутрішньо переміщеним особам.

6.2. Вимоги до організації роботи спеціалізованої юридичної клініки:

- Сумський державний університет створює та забезпечує належні умови для функціонування спеціалізованої юридичної клініки;
- інформація про роботу спеціалізованої юридичної клініки та це Положення оприлюднюються у засобах масової інформації, а також розміщуються у приміщенні, у якому розташована спеціалізована юридична клініка, у місцях, зручних для вільного огляду громадян;
- спеціалізована юридична клініка повинна надати клієнту інформацію про прийняття його звернення до розгляду чи обґрунтовану відмову у такому прийнятті;

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 12
СумДУ		Версія 01

- клієнту повинна бути забезпечена можливість подати керівнику спеціалізованої юридичної клініки свій відгук про якість наданої йому правової допомоги.

Реєстрація обліку приймання громадян студентами здійснюється за допомогою журнальної та електронної форми реєстрації (Notion, Google-форм).

6.3. Види правової допомоги, що надаються спеціалізованою юридичною клінікою:

- правові консультації;
- роз'яснення правових норм та судової практики;
- складання запитів, звернень, скарг, заяв до органів державної, місцевої влади, правоохоронних органів (крім документів процесуального характеру);
- правовий супровід у сфері отримання компенсацій за зруйноване/пошкоджене внаслідок воєнних дій майно;
- надання допомоги в забезпеченні доступу клієнта до вторинної правничої допомоги та медіації;
- складання під контролем куратора процесуальних документів;
- організаційна підготовка в межах, визначених куратором, для здійснення представництва інтересів клієнтів в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами.

6.4. Форми надання правової допомоги:

- під час особистої зустрічі з клієнтом у приміщенні спеціалізованої юридичної клініки;
- шляхом дистанційного онлайн-консультаування.

Клієнт повинен відшкодувати витрати на ксерокопіювання, друк документів, оформлення довіреності та інші технічні витрати, які попередньо обумовлюються консультантом.

6.5. Місцем надання правової допомоги є приміщення спеціалізованої юридичної клініки, онлайн-платформи.

6.6. Час прийому клієнтів визначається графіком чергувань спеціалізованої юридичної клініки. Відмінний від зазначеного в графіку чергувань час для прийому може визначатись за згодою клієнта та консультанта.

6.7. Надання правової допомоги здійснюється консультантами спеціалізованої юридичної клініки під контролем кураторів. Слухачі не мають права самостійно надавати первинну та вторинну безоплатну правову допомогу.

6.8. За кожною справою клієнта спеціалізованої юридичної клініки закріплюється один консультант. Кількість консультантів, що працюють над однією справою, може збільшитися внаслідок її складності, проте не більше трьох консультантів і трьох слухачів.

6.9. Один консультант та один слухач не можуть працювати більше, ніж над трьома справами одночасно.

6.10. Персональні дані клієнта є конфіденційними і не підлягають розголошенню чи розповсюдженню без згоди клієнта.

7. Матеріально-технічна база спеціалізованої юридичної клініки

7.1 Спеціалізована юридична клініка розміщується та функціонує на матеріально-технічній базі Сумського державного університету. Для виконання функцій спеціалізована юридична клініка забезпечується приміщенням, укомплектованими робочими місцями в т.ч. комп'ютерною технікою, засобами зв'язку, спеціалізованим програмним забезпеченням, електронною системою інформаційно-правового забезпечення, доступом до інформаційних баз.

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 13
СумДУ		Версія 01

7.2 Спеціалізована юридична клініка має право в установленому порядку використовувати матеріально-технічну базу та обладнання інших структурних підрозділів університету.

8. Фінансування спеціалізованої юридичної клініки

8.1. Фінансування діяльності спеціалізованої юридичної клініки здійснюється за рахунок коштів загального та спеціального фонду в тому числі:

- отриманих від юридичних та фізичних осіб за надання платних послуг;
- коштів, які обліковуються на субрахунках інших підрозділів Сумського державного університету (при виконанні відповідних замовлень);
- коштів від виконання грантових проєктів;
- благодійної допомоги від організацій, підприємств, громадян;
- інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

8.2 Надання послуг може здійснюватися на підставі договорів із замовниками, що укладаються та узгоджуються в установленому порядку.

8.3 Виконання науково-дослідних робіт та наукових грантів обліковується у встановленому для цих видів діяльності порядку.

8.4 Облік коштів від наданих спеціалізованою юридичною клінікою платних послуг (за виключенням зазначених у п.8.3) здійснюється у встановленому порядку на відповідних рахунках спеціального фонду університету, у тому числі на відповідному субрахунку спеціалізованої юридичної клініки. При цьому:

8.4.1. Вартість платних послуг затверджується наказом ректора у відповідності до кошторису, який за пропозиціями керівника спеціалізованої юридичної клініки розраховується щорічно (в січні-лютому, а також за необхідності) відділом внутрішнього управлінського обліку, узгоджується з відповідними посадовими особами та затверджується ректором. При розрахунку калькуляції вартості платних послуг враховуються рекомендації МОН України, Міністерства фінансів України тощо.

8.4.2 У відповідності до затвердженого кошторису після сплати податків, обсяги яких розраховуються від загальної суми надходжень (якщо інше не передбачено законодавством), залишок коштів розподіляється таким чином:

– 10 % коштів спрямовується на відшкодування загальноуніверситетських витрат щодо забезпечення діяльності спеціалізованої юридичної клініки; відповідна частина коштів спрямовується на оплату праці безпосередніх виконавців робіт, на оплату праці загальноуніверситетських підрозділів (згідно із затвердженою методикою) в частині забезпечення надання платних послуг, на оплату комунальних послуг (визначається з урахуванням показника питомої ваги комунальних послуг у загальному обсязі фінансування університету в попередньому календарному році) та на інші витрати за кошторисом;

Частка коштів, що залишилася, спрямовується в частині 90 % на додаткове матеріальне стимулювання виконавців робіт, а також співробітників, у тому числі інших структурних підрозділів університету, які безпосередньо сприяють виконанню робіт; 10 % – на інші витрати, що забезпечують відповідну діяльність спеціалізованої юридичної клініки.

8.4.3 За обґрунтованим поданням керівника спеціалізованої юридичної клініки, узгодженим з проректором за підпорядкуванням та директором Департаменту бізнеспроцесів, розподіл коштів, наведений у пункті 8.4.2 у вмотивованих випадках може змінюватися наказом ректора.

8.5 Оплата послуг спеціалізованої юридичної клініки може здійснюватися у безготівковій формі на рахунок Сумського державного університету у встановленому порядку.

МОН України	Положення про спеціалізовану юридичну клініку з питань, пов'язаних з війною	Стор. 14
СумДУ		Версія 01

8.6 Бухгалтерський облік та фінансові операції забезпечуються відповідними підрозділами Сумського державного університету. Керівник спеціалізованої юридичної клініки відповідає за виконання договірних зобов'язань, контролює рух надходження коштів та їх розподіл, забезпечує складання встановленої фінансової звітності.

9. Прикінцеві положення

9.1. Спеціалізована юридична клініка створюється, реорганізується або ліквідується рішенням Вченої ради Сумського державного університету, яке приймається за поданням ректора університету, що визначається внесенням ним цього питання або безпосередньо відповідного Положення до порядку денного Вченої ради.

9.2. Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора, якщо інше не передбачається тим же наказом.

9.3. У разі наявності розбіжностей між Положенням та документами законодавства, загальнодержавної нормативної бази та Положеннями, що затверджені Вченою радою Сумського державного університету, чинною вважається редакція документу (Положення) з більш пізньою датою введення в дію.

9.4. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

9.5. Наступні версії Положення можуть вноситися рішенням Вченої ради Сумського державного університету, яке вводиться в дію наказом ректора або, в мотивованих випадках, наказом ректора за погодженням з головою Вченої ради. У такому ж порядку Положення скасовується.

Затверджено Вченою Радою СумДУ
Протокол №03 від 19 жовтня 2023 року

Голова Вченої Ради СумДУ	_____	Анатолій ВАСИЛЬСВ
Учений секретар	_____	Анатолій РУБАН
Відповідальний за укладення Положення: Доцент кафедри АГПФЕБ ННІ права СумДУ	_____	Людмила РУДЕНКО
ПОГОДЖЕНО:		
Директор ННІ права СумДУ	_____	Анатолій КУЛІШ
В.о. начальника юридичного відділу	_____	Наталія ЗАЇКА
Директор Департаменту бізнес-процесів	_____	Ярина САМУСЕВИЧ